

# INTERNATIONAL JOURNAL OF FIELD EDUCATION



## UNESCO and Peace Education

**Murat Tarhan<sup>1</sup>**

*Abant İzzet Baysal University, Faculty of Education*

**Adnan Altun<sup>2</sup>**

*Abant İzzet Baysal University, Faculty of Education*

---

### ABSTRACT

Men have been in a continuous competition since the day of his existence in the world. Material or moral reasons have caused some troubles among people and thereby caused the break-out of wars. If we investigate the late history, humanity has experienced two important wars (1st and 2nd World Wars). Such wars have brought about great damages for people, either materially or morally. Countries spent their treasury to demolish the countries they see as an enemy for their greed and interests and therefore many fell in the gutter while many died. Consequently, welfare and peace environment broke down and the trust of societies to each other was injured.

Following it was understood that it wasn't possible with the political and economic measures to prevent the wars but to give priority to education, science and culture; International Committee on Intellectual Cooperation was established under League of Nations in 1919 and "UNESCO" was founded in 1945 associated with the United Nations. UNESCO has proved its activity since its foundation in this regard and become one of the leader organizations in the world for educational and cultural purposes. It is considered significant to know the peace related works of such an organization which realizes serious works to contribute to the world peace based on its motto of "Wars begin in the minds of men". Review method was preferred in this research. The data in the study were collected through UNESDOC -UNESCO's data base- and an online review of literature. Based on the collected data, peace education works of UNESCO were chronologically examined.

**Keywords:** Peace Education, UNESCO, UNESDOC.

---

---

<sup>1</sup>Corresponding Author:

Res. Ass.

[murattarhan@ibu.edu.tr](mailto:murattarhan@ibu.edu.tr)

<sup>2</sup> Assist. Prof.

[aaltun@ibu.edu.tr](mailto:aaltun@ibu.edu.tr)

## UNESCO ve Barış Eğitimi

**Murat Tarhan<sup>1</sup>**

*Abant İzzet Baysal University, Eğitim Fakültesi*

**Adnan Altun<sup>2</sup>**

*Abant İzzet Baysal University, Eğitim Fakültesi*

---

### ÖZET

1945'te de Birleşmiş Milletlere bağlı olarak kurulan UNESCO eğitim ve kültür anlamında dünyanın önde gelen kuruluşlarından birisi olmuştur. Bu çalışmanın temel amacı dünya barışının sağlanmasını hedefleyen kuruluşun barış eğitimi konusunda yapmış olduğu çalışmaların büyük fotoğrafını ortaya koymaktır. Nitel olarak kurgulanan bu çalışmada verilerin elde edilmesinde doküman incelemesine, verilerin çözümlenmesinde de içerik analizine başvurulmuştur.

Barış eğitiminin uygulanması ve yaygınlaştırılması için hukuksal zeminin oluşturulması gerekmektedir. Bu sebeple BM Sözleşmesi, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde barış eğitiminin hukuksal temeli oluşturulmuştur. Diğer taraftan barış eğitimini yaygınlaştırmak için yapılan uluslararası çalışmalar oldukça etkili olmuştur. Barış eğitiminden amaç uluslararası anlayışın oluşturulması hoşgörü, barış kültürü, silahsızlanmanın küresel anlamda sağlanmasıdır. Bu sebeple eğitim yoluyla barış eğitiminin aktarılması ve ders kitaplarının içeriklerinin özenle seçilmesi gerekmektedir.

UNESCO Uluslararası anlayış fikrinin geliştirilmesinde ve uygulanmasında Barış Eğitimi'ni bir araç olarak görmektedir. Eğitimin uluslararası barışın sağlanmasında ve insanların ön yargılarından kurtularak hukuki bir kapsama ile aynı değer ve haklara sahip olduğu konusunda dünya milletlerinin farkındalıklarını arttırmak amacıyla barış eğitimi önemli görülmüştür. Bu sebeple de UNESCO barış eğitiminin hukuki alt yapısı oluşturularak siyasi, sosyolojik ve eğitim alanlarında çeşitli çalışmalar yaparak amacına ulaşmaya çalışmıştır. Bu çalışma UNESCO'nun Barış Eğitimi ile ilgili çalışmalarına bir örnek teşkil etmesi açısından önemlidir. Barış eğitiminin yaygınlaştırılması ve ilgili devletler tarafından aynı ölçüde benimsenmesi, yaptırım ve uygulamaların eşit ve objektif bir şekilde gerçekleştirilmesi oldukça önemlidir. Barış eğitimi ile ilgili ileride yapılan detaylı çalışmalar da bu alanla ilgili bilgilerin artmasına oldukça katkı sağlayacaktır. UNESCO'nun barış eğitimi ile ilgili olarak farklı alanlarda çalışmaları bulunmaktadır. Daha detaylı ve işlevsel olarak ele alınan bu çalışmalar alan yazımının zenginleşmesi açısından önemli görülmekte ve önerilmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Barış Eğitimi, UNESCO, UNESDOC.

---

### Giriş

UNESCO kısaca tanıtılmak gerekirse ülkemizde resmi sitelerinde yer alan bilgilerden yola çıkarak İngilizce United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization kelimelerinin baş harfleri alınarak oluşturulmuştur. Dilimizde "Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu" biçiminde karşılanmıştır. Bu Kurumun Yasası 1945 yılı Kasım ayında Londra'da 44 ülkenin temsilcilerinin katıldıkları bir toplantıda kabul edilmişti. Türkiye, bu yasayı imzalayan ilk yirmi devlet arasında onuncudur. UNESCO Sözleşmesi, ülkemizde 20 Mayıs 1946 tarihli ve 4895 sayılı kanunla onanmıştır. Günümüzde üye devlet sayısı 193'e ulaşmıştır (bkz. [www.unesco.org](http://www.unesco.org)).

---

<sup>1</sup> Sorumlu Yazar:

Arş. Gör. [murattarhan@ibu.edu.tr](mailto:murattarhan@ibu.edu.tr)

<sup>2</sup> Yrd. Doç. Dr.

[aaltun@ibu.edu.tr](mailto:aaltun@ibu.edu.tr)

I. ve II. Dünya Savaşlarının ardından kalıcı barışı sağlamanın insanların dimağından geçtiğini düşünen UNESCO, uluslararası anlayış ve barış düşüncesini eğitim alanındaki çalışmalarıyla uygulamaya koymuştur (Düster, İD 27,1110, Akt: Safran ve Ata, 1996). “Uluslararası anlayış” “işbirliği” ve “barış” terimleri, insan hakları ve temel özgürlüklere saygı gösteren, farklı sosyal ve politik sistemlere sahip devletler ve insanlar arasındaki dost yanlısı ilişkiler ilkesine dayalı olan bölünemez bir bütünlük olarak düşünülür. Bu tavsiye kararı metninde, bu terimlerin farklı çağrışımları bazen kısa ve öz bir ifadeyle “uluslararası eğitim” olarak bir araya getirilir.(UNESCO,1974, Tavsiye Kararı)<sup>1</sup> Bilgi olarak; öteki ulusların geleneklerinin ve sorunlarının çalışılması konusunda, bilgiden daha fazlası olarak; ötekine karşı anlayış tutumunun geliştirilmesinde, uluslararası anlayış düşüncesini genç dimağlarda geliştirmek için en uygun program sosyal bilgilerdir (Lampert, 1948: 3).

UNESCO için Barış Eğitimi'nin amacını, barış kültürünün amacını ve önemini aşlamak, her bir insanın değeri ve onurunun tekrar kabul edilip teyit etmek, adalet ve saygı ortamını oluşturmak, kadınlar için düşündükleri ideal eşitliği sağlamak, barış kültürünü yapılandıran beceri ve değerleri geliştirmeyi kapsayan aktivitelerin geliştirilmesi, hem barışı hem de barış eğitimi daha da bütünleştirmiş bir refleks olarak ele alınmak, toplumlar arası önyargılarla mücadele etmek, toplumlar arası ilişkileri geliştirmek, dünyada barış için silahsızlanma ve savaşa barışçıl çözümleri aramak, uluslararası işbirliği ve çatışmanın (UNESCO'nun rolünün) incelenmek, güncel sorunlar ve olaylar çalışılmak, gerçeğe uygun bilgi sunulmak, hoşgörü eğitimi ile ahlaki düşünme becerilerini, eleştirel düşünmeyi ve yargı bağımsızlığının geliştirilmek olarak açıklamak mümkündür. Buradaki temel düşünce bütünsel düşünebilmenin öğretilmesidir. Bu öğrenmede kazandırılmak istenen becerileri; Ön yargılarımızın farkında olmak, kendimizi tanımak empati kurabilmek, eleştirel düşünceye sahip olmak, kimseye ayrımcılık yapmadan ve tek kimliğe takılmadan bütün bireylere saygı gösterme herkesin hakkına eşit oranda sahip çıkmak, öfkenin kontrol altına alınıp affedebilmeyi öğrenmek, uzlaşma ve çözüm kelimeleri üzerinde durarak hoş görü yollarını arama olarak ifade etmek mümkündür. William Ury'nin dediği gibi evde, işte ve dünyada var olan çatışmaların önlenmesi mümkün. Hemen olacak diyemeyiz ama olabilir, eğer biz fırsatları değerlendirir, sorumluluk alır, ciddi olarak çalışır ve gerektiğinde ara buluculuk yaparsak.( Ury, 1999; Akt: Mardin,2012 s:27; Sağkal vd, 2012, s:1448 )

Çatışma ortamından kurtulmak ve barışı öncelikli kılmak için adalet, hoşgörü ve birliktelik ilkelerinin temel alındığı bir kültür oluşturulmalıdır. Bu değerlerin toplumda benimsenmesi için barış kültürünün eğitim yoluyla aktarılması en gerçekçi ve uygulanabilir yöntemlerden bir tanesidir. Bu uygulanabilirliği arttırmak için ekonomik ve sosyal gelişimin arttırılması sosyal adaletin sağlanarak eşitsizliğin giderilmesi, demokratik katılımın arttırılması toplumda anlayış ve dayanışmanın arttırılması oldukça önemlidir. Barış eğitimi öğrencilerin bireysel, yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde problem çözme, çatışmayı engellenme becerilerinin gelişmesinde şiddet eğilimlerinin azalmasında insanlara saygılı davranmalarında ve barışı içselleştirmelerine yardımcı olmaktadır. Barış eğitiminin okullarda verilen konuların barış eğitimi anlatımından oldukça farklıdır. Barış eğitiminin içeriği guruplar ve bireyler tarafından belirlenmektedir. İçerisinde buldukları toplum bu içeriğin belirlenmesinde önemli bir etkidir. Barış eğitimi programları toplumsal farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda her her topluma göre farklılık gösterebilmektedir. Toplumun barış eğitimi anlaması ve kabul etmesi gerekmektedir.(UNESCO 2005)

Çalışmanın temel amacı, UNESCO'nun barış eğitimine yönelik yapmış olduğu çalışmaların genel bir değerlendirmesini yapmaktır. Barış eğitimi ile ilgili yaptığı yayınlar ev bu yayınlardan hareketle UNESCO'nun barış eğitimine ilişkin bakışı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmada ayrıca barış eğitimi açısından UNESCO'nun ve veri tabanı olarak UNESDOC'un alan yazınına desteklemesi açısından potansiyelini tanıtmak ve bu bağlamda alan yazınına katkı sağlamaktır.

## **Yöntem**

Bu çalışma nitel bir araştırma olup veri toplama tekniği olarak doküman incelemesine başvurulmuştur. Veri analiz tekniği olarak İçerik analizi kullanılmıştır.

### **Örneklem**

Araştırma'nın örneklemini UNESCO ve UNESCO'nun veri tabanı UNESDOC' tan alınan barış eğitimi ile ilgili çalışmalar oluşturmaktadır. UNESDOC veri tabanından arama seçenekleri, barış eğitimi anahtar kelimesinin girilmesi sonucunda doğrudan, ilişkili olarak ta 2153 civarında dokümana ulaşılmıştır. Yapılan çalışma doğrudan kaynaklar incelenerek hazırlanmış olup, kaynaklardan 1248'i UNESCO'ya ait olup bunlardan 615'ine erişim mümkündür. Ulaşılan 615 çalışma incelendiğinde bunların büyük bir çoğunluğunun UNESCO doğrudan veya dolaylı olarak barış eğitimi ile ilgili çalışmalarını içermektedir. Sonuç olarak UNESCO tarafından yapılan bu çalışmalar araştırmanın örneklemini teşkil etmektedir.

### **Veri Toplama Aracı**

UNESCO; yapmış olduğu çalışmalarını dört farklı web kaynağı üzerinden ilgililere sunmaktadır. Bunlar; altı resmi dilde (İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Rusça, Çince ve Arapça) kitap, çoklu medya, süreli yayın ve uzmanlar için bilimsel haritaların satıldığı "Çevrimiçi Kitap Satışı" bölümü, yine altı dilde kurumun 1945'ten günümüze yayınladığı yaklaşık 120.000 çalışmanın ücretsiz olarak çevrimiçi erişime sunulduğu "UNESDOC 113 veri tabanı" bölümü, Paris'te bulunan "UNESCO kütüphanesi" ve yine aynı yerde yer alan "Arşiv" bölümü ile UNESCO resmi sitesi Türkçe arşividir (Altun ve Ata,2013).

Verilen bilgilerin yansıra verilerin toplanmasında doküman incelemesine başvurulmuştur. Doküman incelemesi, araştırılması amaçlanan olgu veya olgular hakkında bilgi veren yazılı materyallerin analizini içermektedir. Bu yöntemle geçmiş hakkında bildiğimiz şeylerin birçok kısmı bizlere ulaştırılmıştır. Ayrıca doküman incelemesi tek başına bir araştırma yöntemi olduğu gibi diğer nitel yöntemlerin kullanıldığı yerlerde de ek bir bilgi kaynağı olarak ta kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

### **Verilerin Analizi**

Çalışmada içerik analizine başvurulmuştur. İçerik analizi, iletişimlerin kodlanması sorunuyla, mesajın bir takım kategorilere bölmek, belirli kodlama ya da kayıt birimleri saptamakla işe başlayacaktır. İçerik analizi sözel, yazılı ve diğer materyallerin nesnel ve sistematik bir şekilde incelenmesine olanak tanıyan bilimsel bir yaklaşımdır (Tavşancıl ve Aslan, 2001). Araştırma mevcut dokümanların yıl, konu ve mekâna göre dağılımı mevcut çalışmaların incelenmesiyle oluşturulmuştur.

## **Bulgular**

Bu bölümde, araştırma sonucunda elde edilen bulgular (temalar) ve bulgulara dayalı yorumlar, içerik analizi sonuçlarına göre verilmiştir.

### **Hukuk Yoluyla Barış Eğitimi**

UNESCO Barış Eğitimi hususunda amacını en ideal şekliyle gerçekleştirmek için hukuki alanda Barış Eğitimi dayanakları hazırlamış ve Barış Eğitimi'nin bu hukuki temeller

üzerine kurulması konusunda büyük çaba sarf etmiştir. Nitekim bu doğrultuda Barış Eğitimi'nin teorik ve uygulama çerçevesi bu hukuki dayanaklardan yola çıkarak oluşturulmuştur. Barış Eğitimi'nin hukuki olarak temelde üç dayanak noktası bulunmaktadır. Bunlar BM Sözleşmesi, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Çocuk Hakları Sözleşmesi'dir.

### **BM Sözleşmesi ve Barış Eğitimi**

Birleşmiş Milletler küresel hükümetler arası organizasyonu uluslararası barışı teşvik etmek ve uluslararası barışı korumak amacıyla 24 Ekim 1945 yılında kurulmuştur. BM sözleşmesi, organizasyonun amacının gelecekteki savaşları önlemek olduğunu ana hatlarıyla açık bir şekilde belirtmiştir. Barış eğitimi, bu amacın gerçekleştirilmesi için çok önemli bir araç olarak görülmüştür. Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin önsözü şu ifadeleri içermektedir: “Her bir insanın değeri ve onurunun tekrar kabul edilip teyit edilmesi”, “ adalet ve saygı ortamını oluşturmak.” Uluslararası anlamda bütün insanlığı kapsayan bu ifadelerin neticesinde ortaya çıkan yükümlülüklerin korunup sorumluluğun gereğinin yerine getirilmesi gerekmektedir (BM, 1945).

### **İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Barış Eğitimi**

İnsan hakları evrensel beyannamesinin 26. Maddesinde “Herkes eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, en azından ilk ve temel eğitim aşamasında parasızdır. İlköğretim zorunludur. Teknik ve mesleki eğitim herkese açıktır. Yükseköğretim, yeteneklerine göre herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır. Eğitim insan kişiliğini tam geliştirmeye ve insan haklarıyla temel özgürlüklere saygıyı güçlendirmeye yönelik olmalıdır. Eğitim, bütün uluslar, ırklar ve dinsel topluluklar arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu özendirilmeli ve Birleşmiş Milletlerin barışı koruma yolundaki çalışmalarını geliştirmelidir. Çocuklara verilecek eğitimin türünü seçmek, öncelikle ana ve babanın hakkıdır. Eğitim insan haklarını ve bireysel özgürlükleri güçlendirmeye yönelik olmalıdır. Bu anlayışla hoşgörü, dostluk ve barışın devamı için BM çalışmalarını daha fazla geliştirmek durumundadırlar(BM 1948, Madde 26)” ifadelerine yer verilerek barış eğitiminin uluslararası anlamda içeriğini ve amacını belirleyen önemli bir açıklama olmuştur.

Vienna Bildirgesinde ve Vienna da İnsan Hakları 1993 Dünya Konferansı Eylem Programında 2. kısım 78-82. paragraflarda dünya barışı için insan hakları eğitimi ve insan hakları eğitiminin bir parçası olarak ta barış eğitimi önemli olarak görülmektedir. Vienna Konferansı BM tarafından organize edildi ve sonrasında deklarasyon genel kurul tarafından yayımlandı. Betty Reardon gibi barış eğitimcileri (1997-2000) barış eğitiminin bir hak olduğunu ifade etmişlerdir. Ama barış eğitimini, bir hak olarak istenmekten ziyade başkalarını düşünmek için eğitimsel bir çabaya katkı olması gerektiği konusunda da düşünceler bulunmaktadır. BM bu konu ile ilgili olarak güçlü bir bildiri çalışması üzerinde çalışmalarını yoğunlaştırarak “Barış İçin İnsan Hakları Bildirgesi “ isimli bir çalışmayı 12 Kasım 1984 yılında BM Genel Kurulu'nda kabul ettirmiştir (Page, 2008: 3)

### **Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Barış Eğitimi**

Çocuk Hakları sözleşmesinin ikinci maddesinde yer alan “Taraflar Devletler, bu sözleşmede yazılı olan hakları kendi yetkileri altında bulunan her çocuğa, kendilerinin, ana-babalarının veya yasal vasilerinin sahip oldukları, ırk, renk, cinsiyet, dil, siyasal ya da başka düşünceler, ulusal, etnik ve sosyal köken, mülkiyet, sakatlık, doğuş ve diğer statüler nedeniyle hiçbir ayırım gözetmeksizin tanırlar ve taahhüt ederler.” İfade ile evrensel olarak çocukların birbirlerinden farklarının olmadığını ve barış eğitiminin de bütün çocukların eşit değerlere ve hukuki haklara sahip olduğunu taahhüt etmektedir. Çocuklara barış eğitimi verilirken bu

evrensel değerlerin ön planda tutulması gerekmekte ve uluslararası projelerle dünya çocuklarının birbirleri ile kaynaştırılması hedeflenmektedir (UNICEF, 1989)

Diğer taraftan sözleşmenin 3. Maddesinde yer alan “Kamusal ya da özel sosyal yardım kuruluşları, mahkemeler, idari makamlar veya yasama organları tarafından yapılan ve çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde, çocuğun yararı temel düşüncedir. Taraf Devletler, çocuğun ana-babasının, vasilerinin ya da kendisinden hukuken sorumlu olan diğer kişilerin hak ve ödevlerini de göz önünde tutarak, esenliği için gerekli bakım ve korumayı sağlamayı üstlenirler ve bu amaçla tüm uygun yasal ve idari önlemleri alırlar.” İfadesi evrensel olarak çocukların sahi oldukları bu hakların koruma altına alınması ve taraf devletlerin bunu bir zorunluluk olarak yapması gerektiği belirtilmiştir. Bu maddelerle çocukların evrensel olarak elde ettikleri hakları yasal ve idari mercilerce koruma altına alınmalı ve uygulamada uluslararası anlamda bu adaletsizliklerin önüne geçilmelidir. Nitekim sözleşme herhangi bir farklılığın çocukların eşitliğine imkân sağlamadığını ve bütün çocukların uluslararası anlamda eşit haklara sahip olduklarını vurgulamıştır (UNICEF, 1989).

### **Barış Eğitimi'ne Katkı Sağlamak Amacıyla Yapılan Uluslararası Uygulamalar**

UNESCO Barış eğitimi ile önemli çalışmalar yapmış, Barış eğitiminin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için önemli bir çaba göstermiştir. Bu konuda UNESCO önemli taahhütlerde bulunmuştur. Şöyle ki 1974, 1980, 1995 ve son zamanlarda UNESCO'nun “barışın kültürü” taahhütlü programları bulunmaktadır. Bu programların ve projelerin en önemlilerinden birisi UNESCO'nun barış eğitimini teşvik etmek için spesifik çalışmalarından Kardeş Okullar Projesi Ağı (ASPnet)'dir. 1953 yılında kurulmuş ve günümüzde 181 ülkede 10.000 üzerinde eğitim kurumunun yer aldığı bir projedir. ASPnet tarafsız bir şekilde uluslararası anlayışı ve barışı teşvik etmek için UNESCO tarafından yürütülmüştür. ASPnet'in aktiviteleri barış eğitiminin ilkeleri olarak benimsenmiştir. Bu ilkeleri, farklı ülkelerdeki okullarla bağlantı, öğrenci projeleri, yerel ve bölgesel iletişim ağı, uluslararası kamplar, konferans, tartışma/müzakere, kampanya ve öğrenci yarışmaları, bütün yönleriyle eğitimin kalitesini geliştirmek ve diğer geleneklere ve kültürlere karşı saygıya teşvik etmek olarak açıklamak mümkündür ( UNESCO, 1953).

UNESCO'nun bu konuda yapmış olduğu önemli çalışmalardan biriside Delors Raporu'dur. Bu raporda barış eğitimini dört unsuru belirlenmiş ve bu unsurlar şu şekilde sıralanmıştır: Bilerek öğrenme, yaparak öğrenme, yaşayarak öğrenme, birlikte yaşayarak öğrenme (Page, 2008: 2).

21 Eylül, 23 Mart 1982 tarihinde UNESCO'nun 114. Yürütme Kurulu'nun 24. Maddesi gereği, ardından Birleşmiş Milletler 'in 28 Eylül 2001 tarihinde düzenlediği 55. Genel Kurulu'nun 282. Maddesi gereği “Uluslararası Barış Günü” olarak ilan edilmiştir (UNESCO, 1982). Alınan bu karar barış eğitiminin uluslararası alanda tanıtımının yapılması açısından oldukça önemlidir.

BM genel kurulunda 2002 yılında kabul edilen “ Çocuklar İçin Uygun Bir Dünya” isimli projesi barış eğitimi alanında yapılan önemli çalışmalardan bir tanesidir. Projenin Amacı, Demokrasinin üzerine kurulduğu ilkeler; Eşitlik, Ayrımcılık yapmama, Barış, Sosyal adalet, Evrensellik, Bölünmezlik, İnsan haklarının tümü ile bağlantılı bir dayanışma ile hakların geliştirilmesidir (BMGK, 2002a).

### **Uluslararası Anlayış Yoluyla Barış Eğitimi**

"Savaşlar insanların dimağlarında başlar. Barışın savunma siperlerinin de insanların dimağlarında kurulması gerekir." (Düstur, İD 27, 1110; Akt. Safran ve Ata, 1996). Bu ifade UNESCO sözleşmesinin ilk cümlesidir. 1914-1918 ve 1939-1945 yılları arasında iki büyük savaş gören insanoğlu, yalnız siyasî ve ekonomik önlemlerle savaşın önünü almanın mümkün olmadığını görmüş, sürekli barışı sağlamanın ancak eğitim, bilim ve kültür yoluyla

gerçekleştirilebileceğini anlamıştır. Bunu gerçekleştirmek için de 1919'da Milletler Cemiyetine bağlı olarak Uluslararası Entelektüel İşbirliği (Intellectual Cooperation) Komisyonu, 1945'te de Birleşmiş Milletlere bağlı olarak "UNESCO" kurulmuştur (Altun ve Ata, 2013).

### **Barış Eğitimi ve Hoşgörü**

1995 yılı UNESCO'nun rehberliğinde BM Hoşgörü Yılı olarak organize edildi. 1995 teki UNESCO Hoşgörü İlkeleri Deklarasyonu ve 1996 BM Hoşgörü Yılı çalışmalarında barış için temel gereksinimin hoşgörü olduğu açık bir şekilde ifade edildi. UNESCO bildirgesinin 1. maddesinde barış kültürü ile şiddet kültürünün değiştirilmesi ve barışı mümkün kılarak erdemli bir şekilde hoşgörü tanımının yapılarak belirli bir yere kadar gelinebileceği belirtilmiştir. Bunla birlikte hoşgörü eğitiminin önemi UNESCO dokümanının 4. maddesi referans gösterilerek spesifik bir şekilde yapılmıştır. "Eğitimin kişilerin özgürlükleri ve hakları ile ilgili bilgi vermek için ilk basamak ve hoşgörüsüzlüğü engellemek içinde çok etkili bir araçtır. Hoşgörü eğitimi ahlaki düşünme becerilerini, eleştirel düşünmeyi ve yargı bağımsızlığının geliştirilmesini desteklemelidir" (Page, 2008: 4).

Her bireyin, sorumlulukların yerine getirilmesine aktif olarak katkıda bulunmasını sağlamak; bireylerin ve toplumların yaşamlarını etkileyen dünya problemlerini çözmeye uluslararası dayanışma ve işbirliğini geliştirmek için, Eğitimdeki her seviyede ve onun tüm biçimlerinde uluslararası bir boyut ve küresel bir bakış açısı, Etnik kültürler ve diğer ülkelerin kültürleri de dâhil olmak üzere, bütün insanlara, onların kültürlerine, uygarlıklarına, değerlerine ve yaşam biçimlerine karşı saygı ve anlayış, Halklar ve uluslararası küresel işbirliğinin geliştirilmesine dair farkındalık, "Öteki"yle iletişim yeteneği, Sadece hakları değil, aynı zamanda bireylerin, sosyal grupların ve ulusların her birinin diğerine yönelik yükümlü oldukları görevlere dair bilinç/farkındalık, Uluslararası dayanışma ve işbirliğinin gerekliliğini anlama; Kendi toplumunun, ülkesinin ve bütünüyle dünyanın problemlerini çözmeye yer almaya bireysel olarak hazır bulunma/istekli olma gibi hedefler eğitimsel politikalara yol gösteren temel prensipler olarak değerlendirilmelidir (UNESCO, 1974).

### **Barış Eğitimi ve Barış Kültürü**

Barış kültürü eğitimi ve barış kültürü vurgusunun teşvik edilmesi barış uzlaşısı için kurumsal bir problem den ziyade daha geniş sahalarda bir kısmında barışı gerçekleştirme durumudur.13 Eylül 1999 yılında BM Genel Kurulu tarafından "Barış Kültürü Eylem Programı ve Bildirisi" kabul edildi.(BMGK Kararı 53/243)Özetle bu çalışma hem barışı hem de barış eğitimi daha da bütünleştirmiş bir refleks olarak yansıtmakta, barışı yapısal ve kültürel olarak doğrudan etraflı bir şekilde ele almaktadır. Bu doküman yukarıda verilen uygulamaları gerçekleştirilmeden ziyade bölgesel kaynakları gün yüzüne çıkarmada barışı önemli bir unsur olarak görmektedir. Başka bir ifadeyle barış kültürünün yayılması için olağan üstü bir harekete ihtiyaç vardır.

2000 yılı "BM tarafından Barış Kültürü İçin Uluslararası Yıl" olarak kabul edildi ve 2001-2010 yılını kapsayan "Dünya Çocukları İçin Şiddete Hayır ve Barış Kültürü İçin Uluslararası On Yıl" projesi ile yapılan çalışmalar daha da genişletildi. Barış Kültürü Eylem Programı ve Bildirisinin A/4. Maddesi barış kültürünün inşası için belli başlı araçlardan birisinin eğitim olduğuna işaret etmektedir. B/9. Maddesi ise eğitim yoluyla barış kültürünün geliştirilmesi için spesifik faaliyetler içermektedir. Bu faaliyetler, barış kültürünün amacını ve önemini anlaşılması için, çocuk aktivitelerini, barış eğitimi üzerine UNESCO nun geçmişte yaptığı bildirimleri, ders kitaplarını ve program revizyonlarını, kadınlar için düşündükleri ideal eşitliğin sağlanmasını, içermektedir. Barış Kültürü Eylem Programı ve Bildirisinin A/4. Maddesi barış kültürünün inşası için belli başlı araçlardan birisinin eğitim olduğuna işaret

etmektedir. B/9. Maddesi ise eğitim yoluyla barış kültürünün geliştirilmesi için spesifik faaliyetler içermektedir. Bu faaliyetler; Barış kültürünü yapılandıran beceri ve değerleri geliştirme, Aktörler vasıtasıyla harekete teşvik etme ve güç vermeyi, BM sisteminin amacına uygun bir şekilde teşvik edilmesi, İleri eğitim kurumlarında barış kültürünün gelişmesine ön ayak olunmasıdır (Page, 2008: 4).

### **Barış Eğitimi ve Silahsızlanma**

Silahsızlanma barış eğitimi ile ilgili olarak BM yürütmüş olduğu en önemli faaliyetlerden birisidir. BM bununla ilgili olarak önemli çalışmalar yapmıştır.1978 yılında BM Genel Kurulu Onuncu oturumu özverili bir şekilde tamamen silahsızlanmaya ayrılmış ve bu oturum Silahsızlanma I. Özel Oturumu(SSOD-I) olarak isimlendirilmiştir. İkinci oturum (SSOD-I) ise 1982 yılında yapılmış olup bu oturumun en önemli faaliyeti 1982-1992 yılları arasında süren “Dünya Silahsızlanma Kampanyası” olmuştur.

Birleşmiş Milletler Genel Kurul’u 1990’lar boyunca belirli aralıklarla silahsızlanma eğitiminin önemi ile ilgili açıklamalar yapmıştır.2000 yılında birleşmiş milletler genel kurulu silahsızlanma ve nükleer silahların yayılmasını önleme eğiminin bir çalışmasını üretmek için genel sekreterlik çağrısının yanı sıra, 2002 yılında çalışmanın sunulup ve genel kurulda kabul edilmesi, sonuç olarak "Birleşmiş Milletler Nükleer Silahların Yayılmasını Önleme ve Silahsızlanma Üzerine Çalışma" da barış eğitiminin uluslararası taahhüdünü teyit eden uluslararası önemli bir belge dünya kamuoyuna sunulmuştur (Page, 2008: 2-3).

2001 yılında Edith Ballantyne ve Felicity Hill kampanyanın başarılı olup olmadığını değerlendirmişler ve temel sıkıntılarının finansman eksikliği ve BM üyesi devletlerin ana problemlerle ilgili hiç bir şekilde eleştiride bulunmamaları olarak ifade etmişlerdir. Bu çalışmada yer alan yazarlar 20. Maddede eğitimin muhtevasını şu şekilde özetlemektedir. Buna göre silahsızlanma eğitimi: " teorik ve pratik bilginin temeli, şiddeti reddederek kendileri için seçim yapmak bireysel olarak kendilerine imkân vermek, çatışmalara barış merkezli çözüm getirmek ve barış kültürünü devam ettirmektir" (BMGK, 2002b).

### **Eğitim Yoluyla Barış Eğitimi**

UNESCO’ya göre eğitim sömürü, yayılma, saldırı ve hâkimiyet kurma amaçları için savaşa başvurmanın ya da baskı kurma amacıyla şiddet ve güç kullanmanın kabul edilemezliğini vurgulamadır ve barışın sürekliliği için her bireyin kendi sorumluluklarını anlamasını ve üstlenmesini sağlamalıdır. Dünya barışının güçlendirilmesine ve uluslararası anlayışa; sömürgecilik ve yeni dönem sömürgeciliğin her şekline ve manifestosuna karşı mücadele etme aktivitelerine ve bu tavsiye kararının amaçlarına ters düşen, ırkçılığın her çeşidine ve biçimine, faşizme, ulusal ve ırksal nefret geliştiren diğer ideolojilerin yanı sıra ırk ayırımına karşı mücadeleye katkıda bulunmalıdır (UNESCO, 1974).

#### **Barış Eğitimi ve Ders Kitapları**

Ders kitapları, öğretmen ve öğrenci arasında üstlendikleri köprü görevi ile her tür okul sisteminde önemli bir yere ve öneme sahiptirler. Öğretmen ve öğrenci ikilisi, eğitimin olmazsa olmaz iki bileşenidir ve eğitimin niteliği de kuşkusuz ki bu iki ana bileşenin niteliklerinden çokça etkilenir. Öğretim programı, ders kitabı, okul binası, dersliklerin donanımı, öğrenme ortamı ve bu ortamda yer alan destekleyici personel, yardımcı malzeme ve çevre, eğitimin niteliğini etkileyen ikinci plandaki unsurlardır. Bunların içinde ders kitabına yüklenen görev, öğretmenin olmadığı durumlarda onun görevini üstlenmek suretiyle öğrenciye bilgi vermek ve çalışmalarını yönlendirmektir Dolayısıyla ders kitaplarının özellikleri önemlidir. UNESCO’ya göre ders kitapları hazırlanırken çeşitli kriterler göz önünde bulundurulmalıdır. Bilimsel açıdan tutarlılık, Nesnellik, Öğretim için gerekli gerçeklik ve bilgilerin seçimi, Bütün ülkelere eşit saygı yaklaşımı, En güncel materyal ve istatistiklerin kullanılması, Tarih ve toplumsal coğrafyadaki gerçeklerin bilimsel yorumlanması,



Diğer her türlü ırklara karşı nefret ve aşağılayıcı ifadelerin çıkarılıp kullanılmaması gibi kriterler bunların önde gelenleridir (UNESCO, 1958: 2).

Diğer taraftan UNESCO'nun ders kitapları konusunda yapmış oldu çalışmalarından birisinin de elde edilen bilgiden yola çıkılarak,1931yılında Uluslararası Entelektüel İşbirliği Komitesi'nin ders kitapları konusunda aldığı karardır. Karar da “Dünya kültürlerinin farklılıklarının oluşturduğu zararlı ifade veya unsurların çıkartılarak ulusların birbirlerine karşı anlayışlı olması noktasında bir reform yapıp dünya hareketi oluşturulmalıdır” (UNESCO, 1954: 1).

## **Sonuç**

Barış Eğitimi, UNESCO'nun önemli gördüğü alanlardan bir tanesidir. UNESCO Uluslararası anlayış fikrinin geliştirilmesinde ve uygulanmasında Barış Eğitimi'ni bir araç olarak görmektedir. Eğitimin Uluslararası barışın sağlanmasında ve insanların ön yargılarından kurtularak hukuki bir kapsama ile aynı değer ve haklara sahip olduğu konusunda dünya milletlerinin farkındalıklarını arttırmak amacıyla barış eğitimi önemli görülmüş ve bu alanda 2000 aşkın çalışma yapılmıştır. Uluslararası barışın sağlanmasında kilit nokta olduğuna inanan ve bütünsel, insancıl nitelikte bir eğitim vizyonu üstlenen UNESCO, 1945 yılında kuruluşundan bu yana, dünya çapında barış ortamını oluşturmak için barış eğitimine ağırlık vermiştir. UNESCO bireylerin eğitim hakkına sahip olduğunun farkına varılması gerektiği ve eğitimin bireylerin gelişiminde, sosyal ve ekonomik kalkınmada temel rolü oynadığı inancı üzerine kurulu bir anlayışla hareket etmektedir.

UNESCO barış eğitiminin yaygınlaştırılması ve daha nitelikli bir hale getirilmesi için önemli çalışmalar yapmıştır. Bu programların ve projelerin başında UNESCO'nun barış eğitimini teşvik etmek için spesifik çalışmalarından Kardeş Okullar Projesi Ağı (ASPnet) gelmektedir. 1953 yılında kurulmuş ve günümüzde 181 ülkede 10.000 üzerinde eğitim kurumunun yer aldığı bir projedir. Bunun yanında diğer bir çalışma olan Delors raporu ile barış eğitiminin dört unsuru belirlenmiş ve bu unsurlar şu şekilde sıralanmıştır: Bilerek öğrenme, yaparak öğrenme, yaşayarak öğrenme, birlikte yaşayarak öğrenme. Diğer taraftan bütün bu çalışmaların yanı sıra 1982 yılında 21 Eylül'ün Uluslararası Barış Günü olarak kabul edilmesi UNESCO'nun yaptığı çalışmalardan bazılarını oluşturmaktadır.

Yapılan çalışma UNESCO'nun veri tabanı olan UNESDOC'ta “Barış Eğitimi” kavramının aratılması sonucunda 2153 çalışma bulunmakla beraber bu çalışmaların 1248 UNESCO çalışmasıdır. UNESCO 1248 çalışmadan 615 çalışmaya açık iletişimle ulaşılabilir. Toplam bu 615 çalışmadan ve alan yazımında yer alan diğer çalışmalardan yola çıkarak genel bir içerik taraması ile “BM Sözleşmesi ve Barış Eğitimi, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Barış Eğitimi, Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Barış Eğitimi, Barış Eğitimi'ne Katkı Sağlamak Amacıyla Yapılan Uluslararası Uygulamalar, Barış Eğitimi ve Hoşgörü, Barış Eğitimi ve Barış Kültürü, Barış Eğitimi ve Silahsızlanma, Barış Eğitimi ve Ders Kitapları” temaları oluşturularak yapılmıştır.

### Kaynakça

- Altun A. ve Ata B. , “Unesco’nun Tarih Eğitimi Yayınlarına Yönelik Bir Değerlendirme (1947-2012)”, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Adıyaman, 2013
- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi(1989) 2. Madde, <http://www.unicef.org/turkey/crc/cr23c.html> 19.08.2015 tarihinde indirilmiştir.
- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi(1989) 3. Madde, <http://www.unicef.org/turkey/crc/cr23c.html> 19.08.2015 tarihinde indirilmiştir.
- BM (1948) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, <http://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/688B1--Insan-Haklari-Evrensel-Beyannamesi.pdf> 19.08.2015 tarihinde indirilmiştir.
- BMGK (2002a). A World Fit for Children . Adopted by the General Assembly. Resolution S-27/2 on 10 May 2002.
- BMGK (2002b). United Nations study on disarmament and non-proliferation education. New York, NY: University Nations General Assembly. Resolution A/57/124.
- Lambert J, Working Papers of the Seminar on Education for International Understanding, Paris,1947, 12 Mart 2010 tarihinde UNESDOC veri tabanından alınmıştır.
- Mardin, N. B (2012) “Barış Eğitimi”, Barış Kültürü Ve Eğitimi Çalıştayı, 21.Yüzyıl Eğitim ve Kültür Vakfı,Baskı: HTC Ofset, Yayın No: 7, ISBN: 978-975-7913-08-5, Basım Tarihi: Şubat 2013, İstanbul
- Page J.S (2008) The United Nations and Peace Education [http://www.tc.columbia.edu/centers/epe/PDF%20articles/Page\\_ch9\\_22feb08.pdf](http://www.tc.columbia.edu/centers/epe/PDF%20articles/Page_ch9_22feb08.pdf)20.08.2015 tarihinde indirilmiştir.
- Safran, M. ve Ata, B. (1996), “Barışçı Tarih Öğretimi Üzerine Çalışmalar”, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 16, S.1
- Sağkal, A. S. vd, (2012) “Kişilerarası Barış İçin Empati: Barış Eğitiminin Empati Becerilerine Etkileri”, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi, Özel Sayı; Bahar
- Tavşancıl, E. & Aslan, E. (2001). *İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri*. Epsilon Yayınları: İstanbul.
- UNESCO (1953) Kardeş Okullar Ağı, [http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/asp/asp\\_h.pdf](http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/asp/asp_h.pdf) 19.08.2015 tarihinde indirilmiştir.
- UNESCO (1958).International Understanding and Co-Operation,Documents Relating To Imprevement of Textbooks and Teaching 12 Mart 2010 tarihinde UNESDOC veri tabanından alınmıştır.

UNESCO (1974) Uluslararası Anlayış, İşbirliği ve Barış için Eğitim ile İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerle ilgili Eğitime İlişkin Tavsiye Kararı, [http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/egitim/tavsiye\\_karari\\_anlayis.pdf](http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/egitim/tavsiye_karari_anlayis.pdf), 19.08.2015 tarihinde indirilmiştir.

UNESCO (1982) 21 Eylül Uluslararası Dünya Barış Günü, <http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/dbg.pdf> 19.08.2015 tarihinde indirilmiştir.

UNESCO(1954).Learning About Other Cultures Notes on Two Studies of Textbooks, 12 Mart 2010 tarihinde UNESDOC veri tabanından alınmıştır.

UNESCO(1974) Uluslararası Anlayış, İşbirliği ve Barış için Eğitim ile İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerle ilgili Eğitime İlişkin Tavsiye Kararı [http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/egitim/tavsiye\\_karari\\_anlayis.pdf](http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/egitim/tavsiye_karari_anlayis.pdf) 18.08.2015 tarihinde indirilmiştir.

UNESCO (2005). *Framework for teachers*. India: New Delhi.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

## **Extended Abstract**

### **A. Introduction**

To put it briefly based on the information on its official site in our country, UNESCO was created by taking the initials of English words, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. It corresponds to "Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu" in our language. The Act of this Institution was adopted in a meeting attended by the representatives of 44 countries in London in November in 1945. Turkey is the tenth country among the first twenty signatories of this act. UNESCO Convention was ratified in our country by law No. 4895 and dated May 20, 1946. Today, the number of member states has reached to 193. ( see. [www.unesco.org](http://www.unesco.org)).

Considering that the establishment of permanent peace lies in people's minds, UNESCO has implemented the concept of international understanding and peace by the studies in the field of education after World Wars I and II (Düstur, İD 27,1110, as cited by: Safran and Ata, 1996). The terms of "International understanding", "cooperation" and "peace" are regarded as an indivisible integrity which is based on the principle of amicable relations between the states with different social and political systems respecting for human rights and fundamental freedoms and people. Different connotations of these terms are sometimes combined as "international education" tersely in the text of this recommendation. (UNESCO,1974, Recommendation) The most appropriate program is the social sciences to develop international understanding in young people's minds regarding the study of traditions and problems of other nations as the information and the development of the attitude of understanding towards the other as more than information. (Lampert, 1948: 3)

For UNESCO, the purpose of Peace Education can be explained as instilling the purpose and importance of the peace culture, readmitting and confirming the value and dignity of every human, creating the environment of justice and respect, ensuring the ideal equality for women, improving activities that cover the development of skills and values structuring the peace culture, fighting against inter-communal prejudices, improving relations between communities, searching for peaceful solutions for disarmament and wars for the peace in the world, examining the international cooperation and conflicts (UNESCO's role),

carrying out studies on current problems and events, presenting realistic information, improving the moral thinking skills with tolerance education, critical thinking and judicial independence.

The main purpose of the study is to make a general assessment of the studies on peace education carried out by UNESCO. The attempt to reveal its publications on peace education and UNESCO's perspective on peace education with reference to these publications was made. Moreover, another purpose of the study is to introduce the potential of UNESCO and UNESDOC as a database to support the literature in terms of peace education, and to make contributions to the literature in this context.

## **B.Method**

This study is a qualitative research; and document review was applied as data collection technique. Content analysis was used as data analysis technique.

## **Sample**

Studies related to peace education taken from UNESCO and UNESDOC, database of UNESCO, formed the sample of the research. Around 2153 documents that were directly associated with the subject were reached from UNESDOC database by entering the keyword of peace education in search options. The study was prepared by the direct examination of resources. 1248 of these resources pertain to UNESCO, and 615 of them are accessible. When 615 studies accessed were analyzed, the vast majority of them included UNESCO's studies that were directly or indirectly related to peace education. Consequently, these studies carried out by UNESCO constituted the sample of the research.

## **Data Collection Tool**

UNESCO provides those concerned with the studies carried out by them via four different web resources. These are as following; books in six official languages (English, French, Spanish, Russian, Chinese and Arabic), "Online Book Sales" section where multi-media, periodicals and scientific maps for professionals are sold, "UNESDOC 113 database" section where about 120.000 studies published in six languages by the institution since 1945 are offered as online access for free, "UNESCO library" and the "Archive" section in Paris and the UNESCO official website Turkish archive (Altun and Ata,2013).

Document review was applied for data collection in addition to the information given. Document review includes the analysis of written materials providing information about the case or cases intended to be investigated. We achieved most of the things we knew about the past by this method. Moreover, document review, as well as being a research method alone, can be used as an additional source of information in cases where other qualitative methods are used (Yıldırım and Şimşek, 2013).

## **Data Analysis**

Content analysis was applied in the study. Content analysis would get to work by the problem of the coding of communications, assigning message to a number of categories and determining specific coding or recording units. Content analysis is a scientific approach allowing the objective and systematic examination of verbal, written and other materials (Tavşancıl and Aslan, 2001). The research was formed by the examination of current studies according to the distribution of years, subjects and spaces.

## **C.Findings**

In this section, the findings (themes) and the reviews based on the findings obtained as a result of the research were presented according to content analysis results.

### **Peace Education through Law**

In order to achieve its purpose on Peace Education in the most ideal way, UNESCO prepared grounds for Peace Education in the field of law, and made great efforts regarding the establishment of Peace Education on these legal bases. Indeed, the theoretical and practical framework of the Peace Education in this respect was formed based on these legal grounds. Peace Education basically has three legal reference points. These are UN Convention, Universal Declaration of Human Rights and Convention on the Rights of the Child.

### **Peace Education through Education**

According to UNESCO, education should emphasize the inadmissibility of resorting to war for the purposes of exploitation, proliferation, attack and gaining dominance or the use of violence and power to exert pressure, and ensure each individual to understand and assume their responsibilities for the continuity of the peace. It should contribute to the strengthening of world peace and international understanding, to the activities of fighting against all forms and manifesto of colonialism and new era of colonialism and to the fights against all types and forms of racism and fascism that come into conflict with the purposes of this recommendation, other ideologies that develop national and racial hatred as well as racial discrimination (UNESCO, 1974).

### **Peace Education through International Understanding**

"Wars start in people's minds. The defensive shields of peace should be established in people's minds." (Düstur, İD 27, 1110; cited by Safran and Ata, 1996). This statement is the first sentence of the UNESCO Convention. Having experienced two great wars between the years 1914-1918 and 1939-1945, human beings realized that it was not possible to prevent wars only with the political and economic measures, and understood that permanent peace could only be realized through education, science and culture. To achieve this, International Commission on Intellectual Cooperation depending on the League of Nations in 1919 and "UNESCO" depending on the United Nations in 1945 were established (Altun and Ata, 2013).

### **D. Conclusion**

Peace Education is one of the fields that is regarded as significant by UNESCO. UNESCO regards Peace Education as a tool in the development and implementation of the idea of international understanding. Peace education was regarded as significant in order to increase the awareness of the world's nations for the establishment of international peace and for the fact that people have the same value and rights by legal scope getting rid of prejudices, and over 2000 studies were carried out in the field. Believing that it is the key point in the establishment of an international peace and undertaking a holistic and humanistic educational vision, UNESCO has focused on peace education to create a peaceful environment around the world since its establishment in 1945. UNESCO acts with a mentality based on the belief that it should be recognized that individuals have the right to education, and education plays a fundamental role in the development of individuals, and in social and economic developments.

UNESCO has made significant studies for the promotion of peace education and to make it more qualified. The most important of the programs and projects is the Associated Schools Project Network (ASPnet) from the specific studies of UNESCO for the promotion of peace education. This project was established in 1953 and includes over 10.000 educational institutions in 181 countries in our day. Besides, four elements of peace education were determined by another study, Delors report, and these elements were listed as follows: Learning purposely, learning by doing, learning by experience and learning by living

together. On the other hand, as well as all these studies, the adoption of September 21 as International Day of Peace in 1982 constitutes some of the studies of UNESCO.

In the study carried out, 2153 studies were found in UNESDOC, the database of UNESCO, as a result of the search for "Peace Education" concept, 1248 of these studies pertain to UNESCO. 615 of the 1248 UNESCO studies are accessible by open communication to study. Based on 615 studies in total and the other studies in the literature, this study was carried out with an overall content review by creating the themes of "The UN Convention and Peace Education, Universal Declaration of Human Rights and Peace Education, Convention on the Rights of the Child and Peace Education, International Applications Conducted to contribute to Peace Education, Peace Education and Tolerance, Peace Education and Peace Culture, Peace Education and Disarmament, Peace Education and Textbooks".

---